

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina: Uredba o poštne hranilnem, čekovnem in virementskem prometu v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Razglasi raznih uradov in oblastev.

Zakoni in kraljevske uredbe.

305.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra I.,

po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,

Mi

Aleksander,

prestolonaslednik,

na predlog Našega ministra za pošto in brzojav in
po zaslišanju Našega ministrskega sveta smo od-
redili in odrejamoUredbo o poštne hranilnem, čekovnem
in virementskem prometu v kraljevini
Srbov, Hrvatov in Slovencev.*

I. del.

Splošna določila.

Člen 1.

V kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev se ustanovi v državni upravi in pod državnim jamstvom državna hranilnica z naslovom: «Poštanska štedionica kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» («Poštna hranilnica kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev»), kateri se je baviti s posli, določenimi s to uredbo. Sedež te hranilnice je v Beogradu.

Za izvrševanje čekovnega in virementskega prometa so ji podrejeni poštne čekovni zavodi, ki jih je otvarjati po naredbi ministra za pošto in brzojav v sporazumu z ministrom za finance in ministrom za trgovino in industrijo po potrebi prometa v glavnih mestih države.

Člen 2.

Poštna hranilnica s čekovnimi zavodi je podrejena ministru za pošto in brzojav, ki izvršuje vrhovno upravo in kontrolo.

V mejah te uredbe uredi minister za pošto in brzojav s pravilnikom področje in ustroj poštne hranilnice in čekovnih zavodov, njih medsebojno razmerje in stanje njih osebja.

Za posredujoče pošte služijo one pošte v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki jih za to določi minister za pošto in brzojav.

Posredujoče pošte so glede izvrševanja poštne hranilne, čekovne in virementske službe neposredno podrejene poštne hranilnici, odnosno čekovnim zavodom.

Člen 3.

Poštna hranilnica se bavi s hranilnim, čekovnim in virementskim prometom in s prometom vrednostnih papirjev kakor tudi s sorodnimi strokami tega posla.

Razen tega sme minister za pošto in brzojav sporazumno z ministrom za finance in ministrom za trgovino in industrijo pooblastiti poštne hranilnice, da se bavi z nastopnimi posli:

1.) da daje posojila na zastavljene vrednostne papirje, razen na delnice (glej člen 34., točko 2. c);

* Razglášena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 191, izdanih dne 30. avgusta 1921.

2.) da eskontira vrednostne papirje, ki se smejo zastaviti, in njih kupona, kolikor so izplačani najkasneje v treh mesecih (glej člen 34., točko 2. c);

3.) da vinkulira vrednostne papirje in da izposluje njih devinkulacijo;

4.) da predlaga v izplačilo menice vsake vrste, akceptirane in neakceptirane, potem čeke, nakaznice, akreditive, ki se glase na določen znesek in na naredbo, in račune vsake vrste;

5.) da odkupuje (plačuje) menice, ki so izplačane ali domicilirane pri poštne hranilnici, kolikor je zanje kritja;

6.) da sprejema vrednostne papirje in predmete v hranjenje v predalih, ki se zapirajo s ključi, katere imajo štranke (safedeposits).

Člen 4.

Poštne čekovni zavodi se bavijo razen s čekovnimi in virementskimi posli tudi še z onimi strokami službe poštne hranilnice, za katere jih pooblasti minister za pošto in brzojav.

Člen 5.

Za kontrolo tekočega poslovanja, za posvetovanje o posebno važnih stvareh in za oddajanje mnenj in predlogov se postavlja pri poštne hranilnici, in po potrebi tudi pri čekovnih zavodih, stalen nadzorni svet.

Minister za pošto in brzojav izda sporazumno z ministrom za finance in z ministrom za trgovino in industrijo predpise o sestavi tega sveta ter opredeli njegovo področje.

II. del.

Določila o hranilnem prometu.

Člen 6.

Za vsak prvi vlog, o katerem dá posredujoča pošta vložitelju začasno priznanico, izda poštne hranilnice hranilno knjižico, v katero se vpisuje vsaka izprememba v imovini. Vlogi in izplačila na hranilne knjižice se lahko vrše pri vsaki posredujoči pošti.

Člen 7.

Hranilna knjižica se izda brezplačno ter je oproščena plačila takse.

Poštne hranilnice otvori za vsakega vložitelja račun (konto).

Člen 8.

Za vložitelja se smatra oni, na čigar korist se plača prvi vlog.

Vložitelj lahko postane vsaka privatna oseba, trgovska firma, vsako oblastvo (urad), vsaka pravna oseba, vsako društvo ali vsak zavod. Tudi nedoletniki smejo samostojno vlagati prihranjene zneske ter prejemati izplačila, ako se temu ne protivijo njih zakoniti zastopniki, ki morajo to pismeno javiti poštne hranilnici.

Prvi vlog lahko vplača vložitelj sam ali zanj kdo drugi. Oni, ki vplača na vložiteljevo korist prvi vlog, se zove vplačnik. Vplačnik je lahko vsaka fizična ali pravna oseba.

Ako prvega vloga ne vplača vložitelj, nego namesto njega vplačnik, smatra poštne hranilnice vplačnika toliko časa za upravičenega, razpolagati z vložno knjižico in njeno imovino, dokler vložitelj pri katerikoli posredujoči pošti ne podpiše svoje-ročno hranilne knjižice.

Člen 9.

Hranilna knjižica se izda na ime vložiteljevo ter obseza poleg podatkov, ki so potrebni za overitev

njegove osebne istovetnosti, tudi podpis vložiteljev ali pa, če je vplačal prvi vlog vplačnik, podpis vplačnikov. Vložitelj, odnosno vplačnik, ki ni zmožen pisanja, mora priti z zanesljivo pričjo, ki potrdi njegovo istovetnost in ki se zanj podpiše v hranilni knjižici.

Člen 10.

Odstop hranilne knjižice komu drugemu uvažuje poštne hranilnica samo, če se čin prenosa opravi pri posredujoči pošti ali če je prenos izkazan z overjeno listino. V teh primerih se smatra za lastnika hranilne knjižice oni, kateremu se je odstopila.

Člen 11.

Na ime posamezne osebe kot vložitelja se sme pri poštne hranilnici izdati samo ena hranilna knjižica.

Kdor si nabavi dve ali več hranilnih knjižic, izgubi obresti onih imovin, ki so vpisane v drugo, odnosno v ostale pozneje izdane knjižice, kakor tudi koristi iz člena 20. (1. odstavka).

Člen 12.

Najmanjši vlog mora znašati en dinar, vsako vplačilo pa se sme izvršiti samo v vsotah, ki obsegajo popolne dinarje; maksimum vloženih vsote in kapitaliziranih obresti ne sme presežati vsote 5000 dinarjev.

Zneski do enega dinarja se lahko vlagajo tudi tako, da se na poštne hranilne karte prilepljajo poštne pisemske znamke ali posebne poštne hranilnične znamke, ako odredi minister za pošto izdajo takih znamk.

Člen 13.

Višino obrestne mere za hranilne vloge, ki ne sme presežati 4 % na leto, določa minister za pošto in brzojav z naredbo sporazumno z ministrom za finance in ministrom za trgovino in industrijo; vsako izpremembo je treba razglasiti v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca».

Veljavnost take na novo določene obrestne mere se prične, ako je razglašena med 1. in 15. dnem, šele 16. dne istega meseca; ako pa je razglašena med 16. in poslednjim dnem meseca, velja od prvega dne naslednjega meseca ter se razteza tudi na vloge, ki so bili vplačani poprej.

Člen 14.

Obrestovanje hranilnih vlogov se prične dne 1. onega meseca, ki nastopi za dnem vplačila, odnosno 16. dne istega meseca, prestane pa poslednji dan meseca, preden dospe poštne hranilnici odpoved, odnosno 15. dan istega meseca.

Zneski izpod 2 dinarjev ne nosijo nobenih obresti. Dne 31. decembra vsakega leta se narasle obresti pripišejo h glavnici ter nosijo obresti od dne 1. januarja novega leta.

Pri računanju obresti se računji vsak mesec za 30 dni.

Člen 15.

Na znesek, ki preseže 5000 dinarjev prihranjene imovine, se ne dajo obresti.

Člen 16.

Poštne hranilnice mora s priporočenim pismom pozvati vložitelja, naj razpolaga z glavnico, ki preseže s kapitaliziranimi obrestmi vred določeni maksimum 5000 dinarjev.

Ako vložitelj v mesecu, ki nastopi za obvestilom, ne razpolaga s presežkom, ki je višji od do-

voljenega maksimuma, mora poštna hranilnica po tem roku kupiti po dnevnem kurzu državne papirje v nominalnem znesku najmanj 500 dinarjev, o čemer je treba obvestiti vložitelja.

Če vložitelj ne dvigne kupljenih papirjev, jih poštna hranilnica shrani ter upravlja na vložiteljevo korist po določilih, ki veljajo za posle z vrednostnimi papirji.

Člen 17.

Imovina ali njen del se vrne vložitelju ali njegovemu pravnemu nasledniku ali pooblaščenecu proti odpovedi, ki se sme izvršiti pri vsaki posredujoči pošti, katero izvoli lastnik hranilne knjižice.

Zneski izpod dveh dinarjev se smejo odpovedati samo, ako nima hranilna knjižica večje imovine od odpovedane vsote.

Izplačilo izvrši na predloženo hranilno knjižico posredujoča pošta, ki je označena v odpovedi, na podstavi naloga, ki ji je dospel od poštne hranilnice. Izvzet je primer, če teče postopek, naveden v členu 18., ali če je učinjena pripomba po 2. odstavku člena 8. ali člena 20.

Poštna hranilnica vroča odpovedane zneske do 100 dinarjev s prvo pošto, posredujoče pošte pa jih izplačujejo, ko dospe nalog od poštne hranilnice. Zneski nad 100 do 1000 dinarjev se izplačujejo najkasneje v 15 dneh, zneski preko 1000 dinarjev pa najkasneje v enem mesecu od dne, ko je dospel odpoved.

Vendar pa ima minister za pošto in brzojav pravico, da dovoli izplačilo do 100 dinarjev na kratko pri posredujoči pošti, pri kateri se znesek odpove, in brez poprejšnjega naloga poštne hranilnice.

Člen 18.

Ako se hranilna knjižica izgubi, se postopa tako-le:

Lastnik izgubljene hranilne knjižice mora, ako hoče dobiti njen duplikat, to pismeno prijaviti, bodisi neposredno poštni hranilnici, bodisi po najbližji posredujoči pošti, in čim točneje označiti podatke o knjižici.

Poštna hranilnica odredi takoj, naj se v knjigah vpiše prepoved, da se do nadaljnjega navedbe ne sme nikomur nič izplačevati na izgubljeno hranilno knjižico.

Obenem izda poštna hranilnica razglas, ki ga je treba nabit na kraju, pristopnem občinstvu, pri oni posredujoči pošti, v katere okrožju se je hranilna knjižica izgubila, in pri oni pošti, ki je pristojna z ozirom na stanovališče lastnika hranilne knjižice.

S tem razglasom se vsakdo opozarja, da se proglasi hranilna knjižica za neveljavno in da se izda nova, ko mine mesec dni po objavi, ako ne bi v tem roku kdo drugi zahteval izgubljene knjižice. Ako v enomesečnem roku nihče ne prijavi svoje zahteve na dotično knjižico, izda poštna hranilnica duplikat proti povračilu stroškov, ki se odpišejo od terjatve na dotični hranilni knjižici, izgubljena hranilna knjižica pa se proglasi za neveljavno.

Ako pa zahteva v enomesečnem roku kdo drugi to knjižico, mora poštna hranilnica stranko napotiti, naj sodno uveljavi svoje zahteve, ter ne sme izdati duplikata in tudi ne dopustiti, da bi se karkoli odločilo glede izgubljene knjižice, preden postane sodna razsodba izvršna.

Vložitelj trpi vso škodo, ki bi nastala, ako se hranilna knjižica zlorabi, preden dospe pri poštni hranilnici prijava, da se je knjižica izgubila.

Tega se vložitelj lahko obvaruje, ako si izbere geslo, ki ga mora čuvati tajno.

Člen 19.

Obresti hranilnih vlogov so oproščene plačila vsakega davka.

Člen 20.

Na vloge, vplačane pri poštni hranilnici, se ne sme do zneska 2000 dinarjev niti izreči prepoved, niti pridobiti zastavna pravica. Istotako niso dopustne eksekucije na poštne hranilne knjižice do zneska 2000 dinarjev.

Ako je vložitelj v konkurzu, je upravitelj (oskrbnik) konkurzne mase upravičen, poštne hranilnici odpovedati imovino, da jo vnovči, in o tem izdati priznanico.

Prigovor zoper izplačilo hranilnih vlogov se uvaža samo, če teče pravda o lastninski pravici do dotične knjižice ali če so dani pogoji, obseženi v drugem odstavku člena 8.

Tak prigovor je treba pismeno vročiti pri poštni hranilnici z dokazili, ki so potrebna za presojo.

III. del.

Določila o čekovnem in virementskem prometu.

Člen 21.

Poslovanje in obračunavanje čekovnega in virementskega prometa se mora vršiti ločeno od hranilnega prometa.

Udeležbo pri čekovnem in virementskem prometu dovoli poštna uprava onemu, ki položi osnovni vlog.

Kdor se udeležuje čekovnega prometa, pristopi tudi k virementskemu prometu.

Poštna hranilnica, odnosno čekovni zavod, otvori vsakemu deležniku poseben tekočiračun. Ena in ista oseba sme imeti tudi več tekočih računov.

Člen 22.

Osnovni vlog ostane pri poštni hranilnici, odnosno čekovnem zavodu, dokler je lastnik računa deležen čekovnega in virementskega prometa.

Lastnik računa sme izstopiti iz čekovnega in virementskega prometa, kadarkoli hoče, toda samo na podstavi odpovedi.

Poštna hranilnica, odnosno čekovni zavod, sme istotako vsak čas odpovedati vsak račun, a ni dolžna niti opravičiti odpovedi, niti vpoštevati prošnje za udeležbo pri čekovnem in virementskem prometu.

Ako se račun odpove, ne sme njegov lastnik več razpolagati z imovino svojega konta po čeku ali virementu, in sicer ne od dne, ko je odpoved dospel, odnosno ko je bila vročena. Odpovedana imovina na računu se izplača z osnovnim vlogom vred najkasneje v 15 dneh od dne, ko dospe odpoved poštne hranilnici, odnosno čekovnemu zavodu.

Člen 23.

Višino osnovnega vloga določa minister za pošto in brzojav sporazumno z ministrom za finance in ministrom za trgovino in industrijo občasno z naredbi; ta določitev se sme tudi izvršiti tako, da se osnovni vlog poviša, ako preseza promet na računu največji znesek, ki je označen v naredbi.

Člen 24.

Višina obrestne mere za vloge v čekovnem in virementskem prometu sme znašati največ 3% na leto. Minister za pošto in brzojav sme sporazumno z ministrom za finance in z ministrom za trgovino in industrijo v mejah tega maksimuma določati obrestne mere za omenjene vloge; sme pa tudi določiti, da ne nosijo dotični vlogi — zlasti osnovni vlogi — nobenih obresti ali da nosijo samo delne obresti.

Obrestovanje se prične 1. dne onega meseca, ki nastopi za dnem vknjižbe, odnosno 16. dne istega meseca, prestane pa poslednji dan meseca, preden se znesek odpiše od računa, odnosno s 15. dnem istega meseca, ko je znesek odpisan.

Drugače veljajo določila člena 14.

Člen 25.

Na tekoče vloge, ki so pri poštne hranilnici, odnosno čekovnih zavodih, se sme vršiti eksekucija do onega zneska, ki je lastniku računa na razpolago, ko prispe izvršilni sklep.

Člen 26.

Za uporabo čekovnega in virementskega prometa se plačujejo posebne takse. Razen tega se pobirajo stroški za obrazce, ki se dajo strankam na razpolago.

Višino teh taks in stroškov za obrazce določa minister za pošto in brzojav.

Člen 27.

Poštna uprava ne prevzema jamstva za pravočasno vknjiževanje vplačil na tekoči račun (konto) lastnikov računa, niti za pravočasno izvrševanje kakršnihkoli nalogov, izdanih po strankah, nego odgovarja edino za vsote, vplačane pri poštne blagajnah.

Poizvednice (reklamacije) za vplačila, naloge, izplačila, obresti in takse se rešujejo samo v roku treh let. Po tem roku prestane jamstvo poštne uprave.

Za poizvednice poštne pošiljke (poštne nakaznice, priporočeni pisem, vrednostnih pisem itd.) veljajo roki poštne predpisov.

Če se lastniku tekočega računa izpremeni pravni položaj ali civilno zvanje, se mora o tem obvestiti poštne hranilnica, odnosno čekovni zavod, ki vodi dotični tekoči račun.

Poštna uprava ni odgovorna za posledice, izvirajoče iz izprememb, ki niso bile pravočasno priobčene.

Člen 28.

Z imovino na tekočem računu je mogoče razpolagati po čeku ali po plačilnem nalogu.

Čeki niso podložni nobeni taksi, razen zakoniti taksi za čeke.

Čeki, ki se morajo izplačati na pokaz (a vista) v gotovini, se smejo glasiti samo na prinosnika; vendar pa je dopuščeno z nahrbtnim vpisom (prenošom, indosamentom) označiti osebo, kateri naj se izplača ček. Poštne hranilnice, odnosno čekovni zavodi, izplačujejo prinosnikom čeke z nahrbtnim vpisom (prenošom, indosamentom), ki se glase nanje, samo proti priznanici in dokazu o istovetnosti.

Plačilni nalogi se morajo neposredno pošiljati poštne hranilnici, odnosno onemu čekovnemu zavodu, ki vodi pripadni tekoči račun, kjer se z njimi postopa v zmislu veljavnih pravilnikov. Plačilni nalogi niso podložni fiskalnim taksam.

Drugače veljajo za čekovni in virementski promet predpisi čekovnega, odnosno civilnega prava, kolikor ne določa ta uredba drugače.

IV. del.

Določila o prometu z vrednostnimi papirji.

Člen 29.

Na zahtevo vložiteljev hranilnih vlogov ali lastnikov tekočih računov (kont) se smejo vlogi, kolikor so zadostni, uporabljati za nakup vrednostnih papirjev, pa tudi za opravljanje ostalih poslov, navedenih v členu 3., in sicer po določilih, ki jih izda minister za pošto in brzojav v ta namen.

Vložitelj (deponent) dobi potrdilo za svoje vrednostne papirje, ki jih hrani poštne hranilnica.

Po nakupu efektov mora ostati kot kupčeva imovina v gotovini hranilni vlog najmanj en dinar, v čekovnem prometu pa ves osnovni vlog.

Določila 4. odstavka člena 8. o pravici vplačnikov, da razpolaga ob določenih pogojih v imenu vložiteljevem z njegovo prihranjeno imovino, veljajo tudi za vrednostne papirje, ki jih hrani poštne hranilnica.

Člen 30.

Vložitelj (deponent) mora skrbno hraniti potrdilo o deponiranih vrednostnih papirjih in trpeti vso škodo, ki bi nastala, ako se mu potrdilo izgubi ali se je uporabilo neupravičeno, če ni pravočasno obvestil poštne hranilnice, da prepreči izročitev papirjev neupravičenim osebam.

Vložitelji iz hranilnega prometa morajo navesti na prijavi o izgubi tudi geslo, ako ga imajo.

Za izgubljena potrdila o hranjenju se izdajajo duplikati. Poštne uprave sme zahtevati, da oni, ki je izgubil potrdilo, najprej izposluj sodno odločbo o amortizaciji izgubljenega potrdila o deponiranih vrednostnih papirjih.

V. del.

Končna določila.

Člen 31.

Poštne hranilne vloge in terjatve na tekočih računih tako v glavnica kakor tudi v obrestih zastarevajo na korist poštne hranilnice, ne glede na vložiteljevo pravno stanje, v 30 letih. Zastaranje prekine vsak novi vlog (vplačilo) in vsaka odpoved (izplačilo).

Vrednostni papirji, deponirani pri poštne hranilnici, postanejo, ne glede na vložiteljevo pravno stanje, lastnina poštne hranilnice, ako v 30 letih nihče ne zahteva ne vrednostnih papirjev, ne obresti od njih, niti ne učni dispozicije glede njemu vpisane glavnice ali njih obresti pri poštne hranilnici.

Leto dni, preden poteče rok zastaranja, opozori poštne hranilnica, odnosno čekovni zavod, v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« prizadete osebe na izgubo, ki jim preti.

Člen 32.

Oproščene so plačila fiskalnih taks vloge v poslih s poštne hranilnice, odnosno s čekovnimi zavodi, ako so te vloge namenjene poštne hranilnici ali čekovnim zavodom, poštne oblasti in njih organom, istotako pa tudi vloge za sprejem v čekovni in virementski promet in prenos hranilnih knjižic.

Oproščene so fiskalnih taks priobčitve, odnosno navedbe, ki so jih čeku, odnosno plačilnemu nalogu,

dodali njih izdatelji, zlasti s katerimi se kdo drugi označuje za prejemnika nakazanih zneskov ali s katerimi se nalaga, naj se določenim osebam izdajo poštne nakaznice, vrnejo listine itd., potem pooblastila in potrdila o prejemu, ki jih izdajajo stranke poštni upravi.

Oproščeni so poštnine in vseh postranskih poštne taks dopisi poštne hranilnice in čekovnih zavodov kot poštne naprav v njih poslih, istotako pa tudi prijave za sprejem v promet poštne hranilnice, odnosno čekovnih zavodov, nadalje vprašanja strank in odgovori nanje. Posredujejo pošte odpravljajo kot vrednostna pisma brez poštne vse pošiljke, v katerih so hranilne knjižice, odnosno potrdila o deponiranih vrednostnih papirjih z nalogi, naj se kupijo, prodajo ali pošljejo vrednostni papirji.

Za pošiljanje denarja v gotovini kakor tudi vrednostnih papirjev privatnih oseb tem osebam pa se plačuje poština.

Oproščeni so taks službeni telegrami in telefonski pogovori poštne hranilnice in čekovnih zavodov kot poštne naprav.

Čekovni računi poštne oblasti in pošt so oproščeni manipulativnih pristojbin in provizij.

Člen 33.

Uslužbenci poštne hranilnice, čekovnih zavodov in posredujočih pošt morajo varovati poslovno in uradno tajnost; strogo jim je prepovedano, da bi, razen svojim predstojnikom, dajali drugim osebam kakršnekoli podatke o imenih vložiteljev ali onih, ki vplačujejo, o vloženi in vrnjeni zneskih ali o višine imovine. To določilo velja tudi za ostale poslovne stroke poštne hranilnice in čekovnih zavodov.

Poštni hranilnici in čekovnim zavodom je dovoljeno dajati podatke samo, ako so za dajanje podatkov v zmislu zakona upravičena ostala poštna oblastva.

Člen 34.

Poštna hranilnica, odnosno čekovni zavodi, morajo po odbitku onih vsot, ki so potrebne za vzdrževanje prometa, ves denar, ki ga prejema v hranilnem ali čekovnem prometu, kakor tudi druge glavne, kar jih je odveč, nalagati plodono, tako da je vsak čas zagotovljeno popolno izpolnjevanje prevzetih obveznosti.

Nalaganje se vrši:

1.) definitivno:

- a) z nakupovanjem državnih papirjev in papirjev, za katere jamči država, pokrajinskih, mestnih in občinskih posojil;
- b) s pridobivanjem lastnega posestva v nepremičninah;

2.) provizorno:

- a) z nalaganjem na tekoči račun proti kratkemu odpovednemu roku pri dobro fundiranih denarnih zavodih, ki so protokolarirani v kraljevini (kontokurentni vlogi);
- b) z lombardiranjem vrednostnih papirjev, razen delnic;
- c) z eskontiranjem vrednostnih papirjev in njih kuponov, ki se smejo zastaviti;
- d) s kupovanjem deviz.

Minister za pošto in brzojav odloča sporazumno z ministrom za finance in z ministrom za trgovino in industrijo na predlog poštne hranilnice, odnosno čekovnih zavodov, o posameznostih, kako se nalagaj denar.

Člen 35.

Z dohodki plodonosno naloženega denarja je treba pokrivati obresti hranilnih in čekovnih vlogov, istotako pa tudi vse upravne in druge izdatke.

Ako se iz dohodkov naloženih fondov ne morejo pokriti obresti vlogov in upravni stroški, je treba manjek kakor tudi stroške za ustanovitev novih naprav te vrste pokriti iz obstoječih rezervnih podlog (rezervnih fondov) za hranilni, čekovni in virementski promet, če pa so te izčrpane, izposoditi iz tekočih dohodkov poštne, brzojavne in telefonske uprave. Taka posojila se morajo povrniti poštni, brzojavni in telefonski blagajni brezobrestno iz presežkov, ki ostanejo na koncu poslovnega leta. Ako tudi teh poslednjih ni, je treba manjke vpoštevati v rednem državnem proračunu, in sicer v oddelku ministrstva za pošto in brzojav.

Presežek, ki ostane po poravnavi gorenjih posojil, se mora uporabiti:

- 1.) do 5 % za nagrado onih uslužbencev poštne hranilnice in čekovnih zavodov, ki so s svojim delom

zaslužili posebno nagrado. Višino nagrade določa po odobritvi bilance minister za pošto in brzojav sporazumno z ministrom za finance in ministrom za trgovino in industrijo;

- 2.) 30 % ostanka za ustanovitev, odnosno povišbo podloge (rezervnega fonda) do višine, predpisane v prihodnjem členu 36.

- 3.) Kar ostane, se mora vložiti v državno blagajno kot proračunski dohodek poštne uprave.

Člen 36.

Za poštno hranilno, čekovno in virementsko službo je treba ustanoviti podlogo (rezervni fond), ki je določena za pokrivanje eventualnih poslovnih manjkov, odnosno izgub poštne hranilnice in čekovnih zavodov.

Podloga mora doseči 5 % stanja vlogov, ki ostanejo na koncu poslovnega leta v hranilnem, čekovnem in virementskem prometu, ko se odbijejo zneski, vrnjeni med letom, toda podloga ne sme presežati zneska 20.000.000 dinarjev.

Imetek podloge je treba plodonosno naložiti po členu 34. in dotični dohodek uvrstiti v letni račun.

Člen 37.

Dohodek poštne hranilnice in čekovnih zavodov je prost davka.

Poslovne knjige, beležke, računi in podobno poštne hranilnice in čekovnih zavodov so oproščeni takse, istotako pa tudi hranilne knjižice in potrdila o deponiranih vrednostnih papirjih, ki jih izdaja poštna hranilnica.

Potrdila o prejemu in izpiski iz kont, ki jih izdaja poštna uprava strankam, so oproščeni fiskalnih taks.

Za denar, ki je vplačan na tekoče račune pri poštne hranilnici, odnosno čekovnih zavodih, se ne plačuje nobena taksa.

Člen 38.

O celokupnem poslovanju morajo poštne hranilnice in čekovni zavodi po načelih dvojnega knjigovodstva sestavljati skupni zaključni letni račun (bilanco z računom o dobičku in izgubi).

V tem letnem računu je treba po odbitku zneskov, vrnjenih med letom, označiti stanje vlogov, kakršno je koncem poslovnega leta, posebe v hranilnem in posebe v čekovnem in virementskem prometu, istotako pa tudi stanje elociranj, izvršenih po členu 34., in podloge (rezervnega fonda).

Preizkušanje letnega računa spada v področje ministrstva za pošto in brzojav in ministrstev za finance, trgovino in industrijo.

Računsko poslovanje poštne hranilnice in čekovnih zavodov je podložno kontroli najvišjega državnega računskega oblastva.

Koncem vsakega poslovnega leta mora poštne hranilnice sestaviti podrobno poročilo o svojem poslovanju in o poslovanju čekovnih zavodov.

V »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« je treba objaviti zaključni letni račun poštne hranilnice in čekovnih zavodov.

Člen 39.

Začasno, do ustanovitve poštne hranilnice v Beogradu, se razširja hranilna služba poštne hranilnice v Sarajevu postopno na vso državo.

Po ustanovitvi poštne hranilnice v Beogradu preide hranilna služba za vso državo na to hranilnico; čekovna in virementska služba ostane razdeljena na poslujoče zavode, dokler se ne ustanove novi po členu 1. te uredbe.

Člen 40.

Ta uredba stopi v življenje in v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«; s tem dnem izgube moč vsi zakoni in vse naredbe o poštne hranilnicah, kar jih je veljalo na ozemlju kraljevine pred ujedinjenjem.

Naš minister za pošto in brzojav naj skrbi za izvrševanje te uredbe.

V Beogradu dne 26. junija 1921.

Aleksander s. r.

Minister za pošto in brzojav:

dr. Slavko Miletić s. r.

Predsednik ministrskega sveta
in minister za zunanje zadeve:

Nik. P. Pašić s. r.

Namestnik ministra za promet,
minister za gradbe:

J. P. Jovanović s. r.

Minister za pravosodje:

M. S. Djuričić s. r.

Namestnik ministra za notranje zadeve,

minister za prosveto:

Sv. Pribičević s. r.

Minister za verstvo:

dr. Mil. N. Jovanović s. r.

Minister za finance:

dr. Kosta Kumanudi s. r.

Minister za gradbe:

J. P. Jovanović s. r.

Minister za prosveto:

Sv. Pribičević s. r.

Minister za kmetijstvo in vode:

I. Pucelj s. r.

Minister za trgovino in industrijo:

dr. M. Spaho s. r.

Minister za agrarno reformo:

Nik. P. Uzunović s. r.

Minister za vojno in mornarico:

general Stevan S. Hadžić s. r.

Minister za gozde in rudnike:

dr. H. Krizman s. r.

Minister za narodno zdravje:

dr. H. Karamehmedović s. r.

Minister za socialno politiko:

dr. Kukovec s. r.

Minister priprave za ustavotvorno skupščino in izenačitev zakonov:

Marko Trifković s. r.

Minister za pošto in brzojav:

dr. St. Miletić s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Preds. 1002/13/21—7.

1533

Razglas.

Hubert Završnik, sedaj notar v Višnji gori, zapusti dne 1. oktobra 1921. svojo službo na tem mestu ter prične poslovati na novem službenem mestu v Krškem dne 5. oktobra 1921.

Višje deželno sodišče v Ljubljani,

dne 24. septembra 1921.

Kavčnik s. r.

Preds. 2371/13/21—3.

1533

Razglas.

Notar Rudolf Kramer v Dolnji Lendavi je dne 18. septembra 1921. položil predpisano prisego.

Višje deželno sodišče v Ljubljani,

dne 28. septembra 1921.

Kavčnik s. r.

P 143/13—43.

1531

Razglas.

Varuštvo glede Jožeta Rozmana, posestnika na Podreči št. 45, rojenega dne 1. februarja 1901., je zaradi zapravljenosti za nedoločen čas podaljšano.

Okrajno sodišče v Kranju, oddelek I.,

dne 28. septembra 1921.

A. Vpisi v trgovinski register.

I. Vpisale so se nastopne firme:

1. Sedež: Bohinjska Bistrica.
Besedilo firme: **Franc Rozman**.
Obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki.
Imetnik: **Franc Rozman** na Bohinjski Bistrici št. 26.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1921.

2. Sedež: Dovje.
Besedilo firme: **Josip Zupan**.
Obratni predmet: trgovina z lesom in obrat žag.
Imetnik: **Josip Zupan** na Dovjem št. 76.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

3. Sedež: Jarči vrh.

Besedilo firme: **Angela Krašovec**.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Imetnica: Angela Krašovec, trgovka v Jarčem vrhu pri Bučki, okraj Krško.

Novo mesto, dne 12. septembra 1921.

4. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **Jerica Hubad, roj. Dolenc**.

Obratni predmet: trgovina s klavirji.

Imetnica: Jerica Hubad, rojena Dolenc, trgovka v Ljubljani.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1921.

5. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **Lavrenčič & Co.**, industrijska in trgovska družba z o. z. v Ljubljani.

Obratni predmet: Družba

1.) opravlja spedijsko in komisijsko kakor tudi transportno poslovanje, vklada in izklada blago, določeno za shranitev v skladiščne prostore, hrani blago v skladiščih ter oskrbuje vse za to potrebne manipulacije;

2.) nakupuje in prodaja les in lesne izdelke vseh vrst;

3.) nakupuje in prodaja stavbni material in vse stavbne potrebščine, dalje tudi drva in kurivo, projektira in izvršuje lesnoindustrijske naprave, ukorišča vodne sile, gradi žage in izvršuje druga dela, spadajoča v stavbno stroko;

4.) nakupuje in prodaja deželne pridelke in sirovine kakor tudi industrijske potrebščine vsake vrste;

5.) uvaža in izvaža blago, navedeno pod 2.) do 4.), preko državnih mej;

6.) ustanavlja podružnice, poslovalnice, skladišča in zastopstva v zgoraj navedene namene v tuzemstvu in v inozemstvu;

7.) zastopa tuzemska in inozemska podjetja v strokah, navedenih pod 1.) do 4.);

8.) ustanavlja, nakupuje in obratuje industrijska in trgovska podjetja vsake vrste.

Družbena pogodba z dne 12. marca 1921., posl. št. 11.916, z dodatkom z dne 4. julija 1921., posl. št. 12.101.

Višina osnovne glavnice znaša 900.000 K ter je vplačana v gotovini.

Poslovodje: Karel Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani; Milan Bogady, ravnatelj Slovenske eskomptne banke v Ljubljani; Franc Zupančič, inženjer v Ljubljani; Viktor Rus, trgovec v Ljubljani.

Poslovodje zastopajo družbo kolektivno.

Firma se podpisuje tako, da se pod njeno napisano, s štampiljo vtisnjeno ali drugače natisnjeno besedilo podpisujeta kolektivno dva poslovodji ali po en poslovodja in en prokurist. Prokurist pa mora svojemu imenu še dodajati dostavek, ki označuje prokuro.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

II. Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

6. Sedež: Duplica.

Besedilo firme: **J. Bahovec nasledniki**.

Obratni predmet: tvornica lesnih izdelkov in žagarski obrt.

Izstopil je družbenik Karel Pollak st.

Vstopila je družbenica Helena Remec, inženjerjeva soproga v Ljubljani, ki tudi podpisuje firmo samostojno tako, da pristavlja njenemu natisnjenemu ali napisanemu besedilu svoj osebni podpis.

Besedilo firme odslej: slovensko: **Remec Co.**, tovarna upognjenega pohištva, lesna industrija; srbsko: **Remec Co.**, tvornica pokućstva iz savijenog drva, industrija drva; nemško: **Remec Co.**, Fabrik von Bugholzmöbeln, Holzindustrie; francosko: **Remec Cie.**, Manufacture de meubles en bois courbe, Industrie de produits en bois; angleško: **Remec Cy.**, Manufacture of bent wood furniture, Wood industry; italijansko: **Remec Co.**, Fabbrica di mobili curvati, Industria di legno.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

7. Sedež: Glinca.

Besedilo firme: **Franc Kotnik & Komp.**, družba z o. z. na Glincah.

Obratni predmet: Izdelovanje cementnih izdelkov in trgovina s cementnimi produkti itd.

Izstopil je poslovodja Ivan Sever na Glincah št. 78.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

8. Sedež: Krško.

Besedilo firme: **Franz Xaver Aumanns Sohn** — naslednik,Besedilo firme odslej: **Franc Ksaver Aumana sin**.

Sedanji imetnik: Artur Auman.

Izbrisal se je imetnik firme Josip Krivec v Krškem, istotako se je izbrisala podelitev prokure Mariji Krivčevi, rojeni Strahovi, v Krškem.

Novo mesto, dne 29. avgusta 1921.

9. Sedež: Krško.

Besedilo firme: **Ivan Vanič**.

Obratni predmet: usnjarstvo.

Besedilo firme odslej, ker je njen prejšnji imetnik umrl: **Jožef Žertuš**.Novi imetnik firme: **Jožef Žertuš**, usnjar v Krškem.

Novo mesto, dne 12. septembra 1921.

10. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **«Jadran»**, izvozna in uvozna družba z o. z. v Ljubljani.

Vsled izpremembe družbene pogodbe z dne 11. julija 1921., odobrene dne 16. julija 1921., L I 146/21—8, se je v členu 11. prvotne družbene pogodbe z dne 23. februarja 1920, na mesto besedila: «Firma se podpisuje tako, da pod njeno po komerkoli napisano, natisnjeno ali štampiljirano besedilo pristavlja kolektivno svoja podpisa ali dva poslovodji ali en poslovodja in en prokurist» vstavilo besedilo: «Firma se podpisuje tako, da pod njeno po komerkoli napisano ali natisnjeno ali štampiljirano besedilo pristavlja poslovodja Kristijan Kazafura svoj podpis sam, kar velja toliko časa, dokler je družbenik Avgust Tomažič vsled umobolnosti ali vsled pridrževanja nezmožen, kot poslovodja samopravno podpisovati in zastopati navedeno družbo, oziroma toliko časa, dokler nadskrbstveno sodišče ne prekliče tega načina podpisovanja.»

Ljubljana, dne 12. avgusta 1921.

III. Izbrisali sta se nastopni firmi:

11. Sedež: Jarči vrh.

Besedilo firme: **Josip Marn**.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Vsled opustitve obrta.

Novo mesto, dne 29. avgusta 1921.

12. Sedež: Maribor.

Besedilo firme: **«Elin»**, družba za električno industrijo, družba z o. z.

Po sklepu višjega deželnega kot rekurznega sodišča z dne 10. avgusta 1921., R II 105/21.

Maribor, dne 16. septembra 1921.

B. Vpisi v zadrugi register. 1571

I. Vpisale so se nastopne zadrugi:

13. Sedež: Frankolovo pri Vojniku.

Besedilo firme: **Kmečka hranilnica in posojilnica na Frankolovem**, registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Obratni predmet: Zadruga pomaga po vzajemnem kreditu zadrugnikom pri gospodarstvu in obrtu s posojili za primerno nizke obresti; v postranskem poslovanju preskrbuje zadrugnikom tudi skupno nakupovanje kmetijskih potrebščin in skupno prodajanje kmetijskih pridelkov.

Zadruga pogodba z dne 21. avgusta 1921.

Vsak zadrugnik jamči neomejeno.

Oznanila se izvršujejo po objavah v «Zadrugi» ali v časopisu, ki ga določi načelnštvo.

Načelnštvo sestoji iz petih zadrugnikov; člani načelnštva so: Dominik Bezenšek, posestnik in trgovec v Stražici št. 24, načelnik; Matija Potočnik, posestnik v Zabukovju št. 5, načelnikov namestnik; Josip Podgoršek, posestnik v Vrpetah št. 21; Martin Železnik, posestnik v Vrpetah št. 11; Juri Gojčnik, posestnik v Bukovju št. 2.

Pravico zastopati zadrugo ima načelnštvo.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno po dva člana načelnštva.

Celje, dne 9. septembra 1921.

14. Sedež: Kostanjevica.

Besedilo firme: **Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev**, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Zadruga preskrbuje svoje člane z živlenskimi potrebščinami vsake vrste ter sploh z blagom, ki se rabi v hišnem gospodarstvu, proti gotovini.

Zadruga firma se podpisuje tako, da pristavlja njenemu besedilu svoj podpis dva člana upravnega odbora.

Zadruga pogodba z dne 22. marca 1921.

Zadrugni delež znaša 500 K. Vsak član pa jamči razen s podpisanim deležem še z enkratnim zneskom svojega deleža.

Skepi zadrugi se razglašajo na lahko vidnem kraju v zadrugi prodajalnici; v važnih primerih pa se pošiljajo posebna pismena obvestila.

Člani upravnega odbora so: Ludovik Jelšnik, davčni upravitelj, predsednik; Ivan Gerlovič, okrajni orožniški stražmešter v p. in posestnik; Rudolf Ahtschin, višji davčni upravitelj v p.; Miroslav Hanslowsky, gozdar — vsi v Kostanjevici.

Novo mesto, dne 1. septembra 1921.

15. Sedež: Laško.

Besedilo firme: **Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev za okraj Laško v Laškem**, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Zadruga nabavlja svojim zadrugnikom živlenske potrebščine in druge predmete za njih osebno in hišno potrebo.

Zadruga pogodba z dne 17. maja 1921.

Vsak zadrugnik jamči s svojim opravičnim deležem in pa z njega enkratnim zneskom.

Oznanila se izvršujejo po objavi v «Našem Glasu» in dveh časopisih, ki jih sproti določa občni zbor, sicer pa javno in z nabitkom v zadrugnih prostorih.

Načelnštvo sestoji iz šestih zadrugnikov; člani načelnštva so: Ivan Slavec, kr. poštar, predsednik; Emil Pleskovič, višji davčni upravitelj, podpredsednik; Franc Šuperger, orožniški stražmešter v p. tajnik; Anton Kuntara, železniški uslužbenec v p.; Matjev M. Kasehmann, vodja orožniške postaje; Henrik Kopač, sodni kancelist, kot odborniki — vsi stanujoči v Laškem.

Pravico zastopati zadrugo ima načelnštvo.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno predsednik, oziroma podpredsednik in en član načelnštva.

Celje, dne 9. septembra 1921.

II. Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadrugah:

16. Hranilnica in posojilnica v Dragatušu, registrirana zadruga z neomejeno zavezo:

Izbrisal se je dosedanji član načelnštva Mihael Lamut, vpisal pa se je novi član načelnštva Janez Kocjan, posestnik v Šelah št. 4.

Novo mesto, dne 29. avgusta 1921.

17. Pašna zadruga za občino Križe pri Trzinu, registrirana zadruga z omejeno zavezo:

Načelnik je Ivan Grašič, posestnik na Gorniku št. 13.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

18. Hranilnica in posojilnica v Lukovici, registrirana zadruga z neomejeno zavezo:

Izbrisala sta se člana načelnštva Karel Cerar in Matevž Osredkar, vpisala pa sta se Franc Česen, posestnik v Gradišču št. 20; Jožef Jeretina, posestnik v Rafolčah št. 24.

Ljubljana, dne 2. avgusta 1921.

19. Kellereigenossenschaft Marburg, r. G. m. b. Haftung, registrirana zadruga z omejeno zavezo:

Po sklepu obnega zbora z dne 14. julija 1921.:

1.) Izprememba pravil v §§ 7., 22. in 23. Zadrugni delež znaša 200 K ter se mora plačati ob vstopu. Vstopnina znaša za vsakega zadrugnika 50 K. Vsak zadrugnik jamči s svojim opravičnim deležem in pa z njega petkratnim zneskom.

2.) Izbrisal se je dosedanji član načelnštva Julij Appoth, vpisal pa se je novoizvoljeni član načelnštva Herman Sölch, posestnik vinogradov v Mariboru.

Maribor, dne 13. septembra 1921.

20. Hranilnica in posojilnica v Podzemlju, registrirana zadruga z neomejeno zavezo:

Izbrisali so se dosedanji člani načelnštva Martin Plut, Martin Matkovič, Anton Brodarič in Jožef Palčič, vpisal pa se je novi član načelnštva Miko Tomec, posestnik v Skriljah št. 2.

Novo mesto, dne 5. septembra 1921.

III. Izbrisala se je nastopna zadruga:

21. Stavbena zadruga Ljudski dom, registrirana zadruga z omejeno zavezo na Toplicah.

Vsled neposlovanja.

Novo mesto, dne 5. septembra 1921.